

Другий Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що стосується скасування смертної кари

Прийнятий резолюцією 44/128 Генеральної Асамблеї від 15 грудня 1989 року

{ Про приєднання до Протоколу див. Закон N 756-V (756-16) від 16.03.2007, ВВР, 2007, N 22, ст.297 }

Офіційний переклад Держави - учасниці цього Протоколу,

уважаючи, що скасування смертної кари сприяє зміцненню людської гідності й прогресивному розвитку прав людини; посиляючися на статтю 3 Загальної декларації прав людини, прийнятої 10 грудня 1948 року (995_015), і статтю 6 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, прийнятого 16 грудня 1966 року (995_043); відзначаючи, що формулювання статті 6 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (995_043), що стосується скасування смертної кари, є вагомим свідченням бажаності скасування; будучи переконаними в тому, що всі заходи стосовно скасування смертної кари мають розглядатись як прогрес у забезпеченні права на життя; бажаючи при цьому взяти міжнародне зобов'язання стосовно скасування смертної кари; домовилися про таке:

Стаття 1

1. Жодну особу, яка перебуває під юрисдикцією держави - учасниці цього Протоколу, не буде страчено.

2. Кожна держава-учасниця вживає всіх необхідних заходів для скасування смертної кари в межах своєї юрисдикції.

Стаття 2

1. Жодні застереження до цього Протоколу не дозволяються, за винятком застереження, яке зроблено під час ратифікації або приєднання і яке передбачає застосування смертної кари у воєнний

час після визнання вини в скоєнні у воєнний час найбільш тяжкого злочину воєнного характеру.

2. Держава-учасниця, яка робить таке застереження, під час ратифікації або приєднання повідомляє Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй відповідні положення свого національного законодавства, що застосовується у воєнний час.

3. Держава-учасниця, яка зробила таке застереження, повідомляє Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй про будь-який початок або припинення стану війни стосовно своєї території.

Стаття 3

Держави - учасниці цього Протоколу включають до доповідей, які вони подають Комітетові з прав людини відповідно до статті 40 Пакту (995_043), інформацію про заходи, ужиті ними для реалізації цього Протоколу.

Стаття 4

Що стосується держав - учасниць Пакту (995_043), які зробили застереження відповідно до статті 41, то компетенція Комітету з прав людини отримувати й розглядати повідомлення, коли будь-яка держава-учасниця стверджує, що інша держава-учасниця не виконує своїх зобов'язань, поширюється на положення цього Протоколу, якщо заінтересована держава-учасниця не заявила про протилежне в момент ратифікації або приєднання.

Стаття 5

Що стосується держав - учасниць першого Факультативного протоколу до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, прийнятого 16 грудня 1966 року (995_086), то компетенція Комітету з прав людини отримувати й розглядати повідомлення окремих осіб, які знаходяться під його юрисдикцією, поширюється на положення цього Протоколу, якщо заінтересована держава-учасниця не зробила заяви про протилежне в момент ратифікації або приєднання.

Стаття 6

1. Положення цього Протоколу застосовуються як додаткові положення до Пакту (995_043).

2. Без шкоди можливості внесення застереження відповідно до статті 2 цього Протоколу право, гарантоване пунктом 1 статті 1 цього Протоколу, не підлягає будь-якому звуженню відповідно до статті 4 Пакту (995_043).

Стаття 7

1. Цей Протокол відкритий для підписання будь-якою державою, яка підписала Пакт (995_043).

2. Цей Протокол підлягає ратифікації будь-якою державою, яка ратифікувала Пакт (995_043) або приєдналася до нього. Ратифікаційні грамоти передаються на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

3. Цей Протокол відкритий для приєднання до нього будь-якої держави, яка ратифікувала Пакт (995_043) або приєдналася до нього.

4. Приєднання здійснюється шляхом здачі на зберігання документа про приєднання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

5. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй повідомляє всім державам, які підписали цей Протокол або приєдналися до нього, про здачу на зберігання кожної ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

Стаття 8

1. Цей Протокол набирає чинності через три місяці з дня здачі на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй десятої ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

2. Для кожної держави, яка ратифікує цей Протокол або приєднується до нього після здачі на зберігання десятої ратифікаційної грамоти або документа про приєднання, цей Протокол набирає чинності через три місяці з дня здачі на зберігання її ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

Стаття 9

Положення цього Протоколу поширюються на всі частини федеративних держав без жодних обмежень чи винятків.

Стаття 10

Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй повідомляє всім державам, про які йдеться в пункті 1 статті 48 Пакту (995_043), про таке:

a) застереження, інформацію, повідомлення відповідно до статті 2 цього Протоколу;

b) заяви, зроблені відповідно до статті 4 або 5 цього Протоколу;

c) підписання, ратифікації та приєднання відповідно до статті 7 цього Протоколу;

d) дату набрання чинності цим Протоколом відповідно до його статті 8.

Стаття 11

1. Цей Протокол, англійський, арабський, іспанський, китайський, російський та французький тексти якого є рівно автентичними, підлягають здачі на зберігання до архіву Організації Об'єднаних Націй.

2. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй надсилає засвідчені копії цього Протоколу всім державам, зазначеним у статті 48 Пакту (995_043).

Второй факультативный протокол к Международному пакту о гражданских и политических правах, направленный на отмену смертной казни 15 декабря 1989 года

Участвующие в настоящем Протоколе государства, считая, что отмена смертной казни способствует укреплению человеческого достоинства и прогрессивному развитию прав человека, ссылаясь на статью 3 Всеобщей декларации прав человека, (995_015) принятой 10 декабря 1948 года, и статью 6 Международного пакта о гражданских и политических правах, принятого 16 декабря 1966 года (995_043), отмечая, что формулировки статьи 6 Международного пакта о гражданских и политических правах (995_043), касающиеся отмены смертной казни, являются веским указанием на желательность отмены, будучи убеждены в том, что все меры по отмене смертной казни следует рассматривать как прогресс в обеспечении права на жизнь, желая взять настоящим международное обязательство об отмене смертной казни, согласились о нижеследующем:

Статья 1

1. Ни одно лицо, находящееся под юрисдикцией государства участника настоящего Факультативного протокола, не подвергается смертной казни.

2. Каждое государство-участник принимает все необходимые меры для отмены смертной казни в рамках своей юрисдикции.

Статья 2

1. Не допускается никаких оговорок к настоящему Протоколу, за исключением оговорки, сделанной в момент ратификации или присоединения, которая предусматривает применение смертной казни в военное время после признания вины в совершении наиболее тяжких преступлений военного характера, совершенных в военное время.

2. Государство-участник, которое делает такую оговорку, в момент ратификации или присоединения сообщает Генеральному

секретарю Организации Объединенных Наций о соответствующих положениях своего национального законодательства, применяемого в военное время.

3. Государство-участник, сделавшее такую оговорку, уведомляет Генерального секретаря Организации Объединенных наций о любом начале или прекращении состояния войны применительно к своей территории.

Статья 3

Государства-участники настоящего Протокола включают в доклады, которые они представляют Комитету по правам человека в соответствии со статьей 40 Пакта (995_043), информацию о мерах, принятых ими для осуществления настоящего Протокола.

Статья 4

Что касается государств-участников Пакта (995_043), которые сделали заявление согласно статье 41, то компетенция Комитета по правам человека получать и рассматривать сообщения о том, что какое-либо государство-участник утверждает, что другое государство-участник не выполняет своих обязательств, распространяется на положения настоящего Протокола, если только заинтересованное государство-участник не заявило об обратном в момент ратификации или присоединения.

Статья 5

Что касается государств-участников (первого) Факультативного протокола к Международному пакту о гражданских и политических правах, принятому 16 декабря 1966 года (995_086), то компетенция Комитета по правам человека получать и рассматривать сообщения отдельных лиц, находящихся под их юрисдикцией, распространяется на положения настоящего Протокола, если только заинтересованное государство-участник не сделало заявления об обратном в момент ратификации или присоединения.

Статья 6

1. Положения настоящего Протокола применяются в качестве дополнительных положений к Пакту (995_043).

2. Без ущерба для возможности внесения оговорки согласно статье 2 настоящего Протокола право, гарантированное в пункте 1 статьи 1 настоящего Протокола, не подлежит какому-либо отступлению от него согласно статье 4 Пакта (995_043).

Статья 7

1. Настоящий Протокол открыт для подписания любым государством, подписавшим Пакт (995_043).

2. Настоящий Протокол подлежит ратификации любым государством, ратифицировавшим Пакт (995_043) или присоединившимся к нему. Ратификационные грамоты передаются на хранение Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций.

3. Настоящий Протокол открыт для присоединения любого государства, ратифицировавшего Пакт (995_043) или присоединившегося к нему.

4. Присоединение осуществляется депонированием документа о

присоединении у Генерального секретаря Организации Объединенных Наций.

5. Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций сообщает всем подписавшим настоящий Протокол или присоединившимся к нему государствам о депонировании каждой ратификационной грамоты или документа о присоединении.

Статья 8

1. Настоящий Протокол вступает в силу через три месяца со дня депонирования у Генерального секретаря Организации Объединенных Наций десятой ратификационной грамоты или документа о присоединении.

2. Для каждого государства, которое ратифицирует настоящий Протокол или присоединится к нему после депонирования десятой ратификационной грамоты или документа о присоединении, настоящий Протокол вступает в силу через три месяца со дня депонирования его собственной ратификационной грамоты или документа о присоединении.

Статья 9

Положения настоящего Протокола распространяются на все части федеративных государств без каких бы то ни было ограничений или исключений.

Статья 10

Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций сообщает всем государствам, о которых говорится в пункте 1 статьи 48 Пакта (995_043), о нижеследующем:

- a) оговорках, сообщениях и уведомлениях согласно статье 2 настоящего Протокола;
- b) заявлениях, сделанных согласно его статьям 4 или 5;
- c) подписаниях, ратификациях и присоединениях согласно его статье 7;
- d) дате вступления в силу настоящего Протокола согласно его статье 8.

Статья 11

1. Настоящий Протокол, английский, арабский, испанский, китайский, русский и французский тексты которого равно аутентичны, подлежит сдаче на хранение в архив Организации Объединенных Наций.

2. Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций препровождает заверенные копии настоящего Протокола всем государствам, указанным в статье 48 Пакта (995_043).

Вступил в силу 11 июля 1991 года. На 31 мая 1996 года в Протоколе участвуют 29 государств.

"Действующее международное право" в 3 томах, том 2,
М.: МНИМП, 1996 год